

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2022.06.20-06.27.

Időjárás:

A múlt héten többnyire száraz, meleg időjárás volt jellemző a megyében, csapadék 1-2 nap hullott, ekkor viszont nagy mennyiségben (a hét második felében). A hirtelen lezúduló esők (25-60 mm) következtében gyakori volt a szántóföldekről a sárfolyás, a talaj felső termőrétegének a lemosódása az alacsonyabban fekvő területekre. Az eddig is megdőlt őszi árpa állományoknak sem tett jót a sok eső, a betakarítás nehézkessé vált.

A páratartalom 65-75 % között alakult, a levélnedvesség tartamok 2-8 óra között változtak a csapadékos napok környezetében.

A hőmérsékleti értékek növekedtek, több napon kánikulai meleg alakult ki (maximum: 28-32 fok, átlag hőmérséklet: 14,7-17,0 fok).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi árpa: betakarítás kezdete, őszi búza: viaszérés vége-sárgaérés;

Károsítók:

Őszi búzában a **kalászfuzáriózis** tünete továbbra is észlelési szintű az állományokban. Egyértelmű tünetek továbbra is csak egy-egy táblán láthatóak.

KUKORICA

Növényfenológia: A kukorica fejlődésének a meleg, csapadékos napok nagyon kedveztek. Az állományok növekedése szinte napról napra szemmel látható. Jelenleg 160-240 cm közötti növénymagasság mérhető.

Kukoricában a **kukoricamol**y rajzása folyamatos. A populáció nagyság és kártétel továbbra is változó, a fogás 3-6 db imágó/fénycsapda/2 nap között alakul. A párosodás, tojásrakás, lárvakelés folyamatos (L1-L2). A táblák szemléje javasolt és az L3-as lárvák szárba furakodása előtt a védekezést célszerű megkezdeni.

Megkezdődött a **kukoricabogár** rajzása is az állományokban. A növények ~30 %-án, átlagosan 1 db bogár figyelhető meg (ez azt is jelenti egyben, hogy nem kell különösebben keresni a kártevőt a monokultúras táblákon).

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: csillagbimbós állapot.

Napraforgóban folyamatos a **poloskák** betelepődése. Létszámuk továbbra is alacsony, a kártételek gyenge mértékűek, a növények ~3-5 %-án látható szúrásnyom, elsősorban a levélnyélén. A száraz, meleg időjárási körülmények kedveznek a betelepedésnek, kártételnek, ezért azok erősödése valószínűsíthető.

Az **alternáriás levélfoltosság** tünetei gyenge mértékűek az alsó leveleken, de állomány szinten a betegség fellépése még jelentéktelen.

A meleg, csapadékos időjárás a gombabetegségek fertőzéséhez kedvez, ezért ilyen körülmények között azok fertőzésére számíthatunk. A napraforgó állományok gombaölőszeres kezelésére fel kell készülni.

BURGONYA

Növényfenológia: virágzás vége-kötődés, sorok záródása.

A **burgonyabogár** egyedszáma csökkent a táblákon. Egy-két táblán a tojásrakás, lárvakelés még megfigyelhető (főleg a később ültetett és nem burgonya tábla közeli állományokban), ezeken a védekezés indokolt lehet.

A csapadékos, meleg, magasabb páratartalmú (>75 %) napok kedveznek a **burgonyavész** fertőzésének. Az első tünetek megjelenése valószínűsíthető (paradicsomon már találtam egyértelmű tünetet) a burgonya táblákon is. A betegség ellen a védekezéseket folytatni kell, annak ellenére hogy a hétre előre jelzett tartósan 30-32 fok feletti hőmérsékletek lassítják a betegség terjedését (gátolja a sporangium képzést és az újabb fertőzések kialakulását).

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: termés növekedés, érés-betakarítás vége;

Alma, körte: termés fejlődés, növekedés, színeződés (5-7 cm átmérőjű gyümölcs nagyság);

Kajszi: színeződés, érés.

Károsítók:

A gyümölcsfélékben (alma, szilva, cseresznye, kajszi) a **levéltetvek** jelenléte, kártétele csökkent, legfeljebb gyenge fertőzöttség tapasztalható.

Folyamatos, csökkenő egyedszámú az **almamoly** rajzása, 3-4 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákból. A védekezés javasolt!

Almában a **vértetvek** felszaporodása folyamatos, de a meleg időjárás miatt valamelyest lassulni fog. A sűrű lombkoronájú, öntözött ültetvényekben a kártételi veszély jelentősebb lehet, ezért a kártevő megfigyelése és további védekezés javasolt.

Almában az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, viszonylag alacsony egyedszámú, de emelkedő tendenciájú, 54-67 db imágó/csapda/3 nap fogással. A második nemzedék elleni védekezésre fel kell készülni.

Almában (körteben), érzékeny fajtában a **varasodás gyümölcs és levéltünetei** hasonlóak az előző héthez, nem növekedtek. A betegség terjedése a száraz, meleg időjárás miatt lassabb lesz a héten, de a megelőző védelem továbbra is javasolt.

Almában a **lisztharmat** tünetei szintén a korábbiaknak megfelelően alakul. Nagyüzemben legfeljebb gyenge fertőzöttség jellemző, házi kertben közepes-erős, elsősorban a hajtásokon (8-15 %). Folyamatos, intenzív védelem szükséges a betegség ellen.

A **cseresznye, meggy** érése a meleg, időnként csapadékos napokon felgyorsult. A sérült, túlrett gyümölcsökön a monília rothadás közepes mértékű fertőzöttsége lépett fel.

Meggyen megjelentek a **blumeriellás levélfoltosság** tünetei észlelési szinten.

Szilván újabb monília fertőzés nem alakult ki az elmúlt időszakban a gyümölcsökön. A **szilvamoly** rajzása észlelési szintűre csökkent. A gyümölcs kártétel házi kertben 1-3 %-os.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása csökkenő, alacsony egyedszámú. A gyümölcs érés miatt védekezés már nem javasolt.

A **kajsziparack** érése folyamatos, a gyümölcshullás jelentős. A termések **moniliás** rothadása 2-3 %-os. Lehetőség szerint mielőbbi betakarítás javasolt.

SZŐLŐ

Növényfenológia: borsó nagyságú bogyók, fürtlehajlás

Szőlőben folyamatos és tömeges az **amerikai szőlőkabóca** lárvakelése, jelenleg többségében L2-L3-as kisebb részt L4-es lárvafokozatok jellemzőek. A vektor elleni védekezés időszerű és indokolt a fertőzött ültetvényekben! A védekezéshez felszívódó, tartamhatással is rendelkező készítményt célszerű választani.

Szőlőben a **fitoplazma-szerű tünetek** megjelenése gyakorivá vált. A tünetes növények azonnali kivágása indokolt a betegség tovább terjedésének megakadályozása végett.

Az elmúlt héten a **peronoszpóra** újabb fertőzési ciklusa indult el a csapadékos napokon, melyből újabb tünetek megjelenése még nem látható.

A korábbi fertőzésből származó levélfoltokon a sporangium kiverődés mostanra minimálisra csökkent, mely részben a kezelésekkal részben a meleg, száraz napokkal magyarázható. Kezelés hiányában a gomba a tünetes, fertőzött levélszövetben van, akkor is ha éppen nem sporulál (a tartósan 30-32 fok feletti hőmérsékleti értékek a sporangium kiverődést akadályozzák, de a gomba a levélszövetben nem pusztul el), ezért a megelőző kezeléseknél továbbra is nagy jelentősége van, különösen azért mert a bogyók betegsége való érzékenysége még magas.

A hétre előre jelzett extrém meleg időjárás a **lisztharmat** fertőzési nyomását csökkenti (optimum: ~25-28 fok) és tünetek sem jellemzőek az ültetvényekben. Ettől függetlenül a lombozat és a fürt védelme továbbra is javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2022. június 27.

Tűh Annamária
előrejelző